

„Summáját írom Eger várának...” műveltségi vetélkedő beszámolója

A „Summáját írom Eger várának...” műveltségi vetélkedő a Nemzeti Erőforrás Minisztérium által a Nemzeti Tehetségprogramban meghirdetett NTP-KTTV-11-0101 kódszámú pályázati támogatásból valósult meg. A pályázat a Nemzeti Erőforrás Minisztérium megbízásából az Oktató Kutató és Fejlesztő Intézet és a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium Wekerle Sándor Alapkezelő által meghirdetett NTP-KTTV-11-0101 kódszámú pályázat támogatásával valósult meg. A támogatás összege: 600 000 Ft.

A kétfordulós versenyben az általános iskolák 7-8. osztályos diákjai vettek részt, akik érdeklődnek a történelem, irodalom és képzőművészetek iránt. A második fordulóra öt lelkes csapat jutott be, akik színdarabbal és projektmunkával is készültek a döntőre. A versenyt iskolánk humán szakmacsoportjának szaktanárai szervezték, a zsűri munkájába elismert külső szakértőket is bevontunk: Fodor László muzeológust és Tatár Gabriella színművészt/drámapedagógust. A szereplő diákok, felkészítő tanáraik és a szervező pedagógusok is sok szép élménnyel gazdagodtak a programok során.

A kétfordulós versenyt az Interneten hirdettük meg, és személyesen vagy telefonon felkerestük az általános iskolákat. A verseny menete a következő volt:

1. forduló: komplex műveltségi feladatsor összeállítása, megadott szakirodalmi lista segítségével megoldható feladatokkal, meghirdetés Interneten keresztül történt, 2 hét múlva kértük a feladatlap visszaküldését, amit kijavítottunk

A komplex műveltségi feladatsor tartalma:

- 13+1 totó
- képfelismerés
- topográfiai feladat
- az egri vár térképe: helyszínek bejelölése leírások alapján
- személyek és szövegek párosítása
- életmódbeli kérdések (érettségien is egyre fontosabb a szerepe): végvári katonák élete
- fogalmak meghatározása

2.forduló: kétnapos verseny (péntek-szombat)

- ismerkedési játék: címer rajzolása és névválasztás minden csapatnak
- várlátogatás idegenvezetővel
- hasonló műveltségi feladatsor, mint az első fordulóban, valamint a várlátogatás során szerzett információk beépítése a feladatokba
- végvári vitézek életével, harcmodorával való megismerkedés interaktív foglalkozás keretében, fegyverbemutató
- prezentációk készítése és előadása meghatározott témában Internet segítségével
- jelenetek előadása az Egri csillagok című regényből max. 5-10 perc terjedelemben

•A második fordulóban a feladatlapokat és a kreatív feladatokat a szaktanárok és a szakmai zsűri értékelte (muzeológus, drámapedagógus). A végleges sorrendet a feladatok pontszáma és az előadott jelenetre adott értékelés együttesen alakította ki.

Két magyar, egy történelem és egy magyar-történelem szakos tanár, valamint a zsűriben egy muzeológus és egy drámapedagógus színésznő alkotta a munkacsoportot. A szaktanárok összeállították és kijavították a feladatokat, közösen szervezték és lebonyolították a kétnapos programot, a zsűrivel együtt értékelték a projektmunkákat és az előadásokat. A zsűriben magasan kvalifikált és elismert külső szakértőket is bevontunk: Fodor László muzeológust és Tatár Gabriella színművészt/drámapedagógust. A döntő utolsó két fordulóját - projektmunka, színdarab előadása - ők pontozták. Kedves színfoltja volt a díjátadónak, amikor személyesen felváltva értékelték a versenyt néhány biztató szót mondván a diákoknak. A 2. fordulóban az első három helyezett könyvjutalomban részesült, valamint oklevelet és ajándécsomagot kapott minden csapat, a többi csapat emléklapot és kisebb értékű ajándécsomagot kapott.

A verseny célja a tanulók sokoldalú képességfejlesztése volt, mely lehetővé teszi, hogy középiskolai tanulmányaik során eredményesebbek legyenek. A tehetséggondozás szempontjait is figyelembe véve a legfontosabb területek a következők:

- Szövegértés: az Egri csillagok című regény komplex feldolgozása, szövegrészek és idézetek felismerése korabeli irodalmi alkotásokból, történelmi források értelmezése
- Szövegalkotás: regényrészlet alapján színpadi adaptáció készítése, projektmunkához önálló szöveg válogatása, lényegkiemelés, vázlatírás, fogalommagyarázatok készítése, önálló szövegalkotás, színdarab írása kiválasztott regényrészlet alapján,
- Vizuális készségek fejlesztése: projektmunkához képek válogatása, színpadi megjelenítéshez díszlet, kellék és jelmez tervezése, címerrajzolás a választott csapathoz,

- Memória fejlesztése: az előadott színdarabhoz a szöveg megtanulása, gyakorlása, térképfelismeréshez a vizuális memória fejlesztése, idézetek megjegyzése a feladatok megoldásához, a várlátogatás során hallott adatok, tények megjegyzése,
- Kreativitás erősítése: önálló színpadi előadás létrehozása egy regényrészlet kiválasztásával, megadott témából, Power point bemutató létrehozása és előadása a 2. fordulóban, egyéni csapatcímer rajzolása és névválasztása, Minél ötletesebben oldotta meg egy-egy csapat a megadott feladatokat, annál jobb eredményt tudott elérni,
- Kifejezőkészség, szövegmondás, szép magyar beszéd ápolása, a színpadi előadás során a kifejező szöveg- és versmondás gyakorlása, az elkészített projektmunka szóbeli bemutatása meggyőző érveléssel és szónoki képességekkel,
- Figyelemfejlesztés, koncentrálóképeség javítása: a feladatok során az adott téma, a korabeli török világ és a végvári élet alapos megismerésére volt szükség, ehhez kutató munkára volt szükség. A határidőket pontosan be kellett tartani, fel kellett készülni egy 5-10 perces színpadi előadásra. A várlátogatás során minden részletet meg kellett jegyezni, amit az idegenvezető előadott,
- Együttműködési készség fejlesztése: a vetélkedő csapatverseny volt, ezért szoros kooperációra volt szükség a tanulók között, azok a csapatok voltak sikeresebbek, ahol ez megvalósult. A diákok a 2. fordulóban projektmunkán dolgoztak, ami csak akkor jöhetett létre, ha közösen valósították meg ötleteiket.

Szép számmal jelentkeztek csapatok a versenyre az ország különböző településeiről (pl. Kunhegyes, Kislán), a kétnapos döntőbe végül öt csapat jutott, de az 1. forduló feladatait ennél több csapat küldte vissza. Ez a diákok elsősorban humán érdeklődésűek voltak, szívesen indultak tanulmányi versenyeken, szerettek szerepelni, előadni, színpadon fellépni. Érdeklődtek az irodalom és a török kor történelme iránt. A tanulók rendkívüli motiváltságukról tettek tanúbizonyságot, lelkesen oldották meg a feladatokat, szívesen vettek

részt színpadi előadásokban is. Nem zavarta őket a nyilvános fellépés, látszott, nem először vannak ilyen helyzetben, lelkesek, felszabadultak voltak. A verseny alatt megismerkedtek az intézményünkkel, jól érezték itt magukat, sikerélményhez juttattuk őket. Megismerték az iskola légkörét, és a rendezvény lebonyolítóiként az iskola néhány pedagógusát is.

A tehetséggondozó versenyek haszna a következőkben állapítható meg:

- Maximálisan segítik a tehetséges tanulók ismereteinek bővülését a tanulmányi, tehetséggondozó versenyek, mert az előzetes feladatok során könyvtári kutatást végeznek, elmélyülnek egy adott kor történelmében, irodalmában, kultúrájában, ez későbbi tanulmányaik során is hasznosulhat.
- Az ismereteken kívül jártasságot szerezhetnek a színpadi előadásban, egy projektmunka elkészítésében, a kifejező szövegmondásban, lehetőséget kapnak tehetségük sokoldalú kibontakoztatására. Olyan oldalukat is megmutathatják, amit az iskolai mindennapokban kevésbé tudnak kibontakoztatni: színjátszás, bemutató készítése stb.
- A tanulók közötti együttműködés is erősödik a csapatmunka során, ez felfogható a közösségi munka erősítésének, a kooperáció megvalósulásának a tanulók között. Ezzel színesedik és elmélyül a személyiségük is, megtanulják mások elfogadását, a másik véleményének figyelembe vételét. Megtanulnak örülni egymás sikerének.

A verseny utáni tanulói és tanári visszajelzések szerint sikerült alaposabban megismerniük Eger 16. századi történelmét, és más szemmel, értőbben olvasták Gárdonyi Egri csillagok című regényét is.

A szerzett tapasztalatokat fel tudjuk használni a hatosztályos gimnáziumi osztályainkban is: pl. kooperatív technikák, projekt módszerek stb. Az elkészült feladatokat közkinccsé tettük a kollégáknak is, és tudomásunk szerint már többen be is építették a saját tanítási óráikba.

A verseny szervezése segítette a tanári együttműködést, egymás pedagógiai módszereinek megismerését, a tapasztalatok átadását, hatékonyabbá tette a pedagógiai munkát.

